YEPRAD
JOURNAL ARMENIEN
B. P. 382
ALEP (Syrie)
Directeur Propriétaire
Y. BENLIAN

ԵՓՐԱՏ

يپراد
جريدة سياسية ادبية علمية
حلب
صاحب الجريدة و مديرها المسئول يحيازار بنليان

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ Ե. ՊԷՆԼԵԱՆ
Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
Սուրիա՝ տարեկան 300 Ս. Դ.
վեցամսեայ 175 Ս. Դ.
Արտաս. տարեկան 3½ տոլար
վեցամսեայ 2 »

ՇԱԲԱԹ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1931
Հատը՝ ամէն տեղ կը ծախուի 3 Ս. Դ.ի
Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 456

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Շուկաները փակ.— Ցոյցեր.— Մսին օխան 5 մէճիտ.— Դեր. Ոստիկանապետը վիրաւորուած.— Ռումբ կը պայթի.— Ձերբակալութիւններ.— Անորոշ եւ սպառնական վիճակ.— Հակասական տարաձայնութիւններ:

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Չորեքշաբթի կէսօրէն անմիջապէս վերջ, Սուլթանիէի ուսանողներուն կողմէ ցոյց մը կազմակերպուեցաւ: Ցուցարար ուսանողները խումբով ելան Ճէմիլիէ. Սուպհի պէյ Պէրէքէթի տան առջեւ ու քարկոծելով կոտրեցին պատուհաններու ապակիները: «Անկցի՛ Թուրքը, անկցի՛ Պէրէքէթ» կ՚աղաղակէին:

Ոստիկանները միջամտեցին եւ բռնամբ ցրուեցին ուսանողները, որոնք մինչ'ո քարերով կը պատասխանէին ոստիկանական ուժերուն:

Անցնելով Մաշարգա ուսանողները դարձեալ համախմբուեցան եւ ընդհարում ունեցան Թաղային ոստիկանական ուժերու հետ: Մաշարգայէն շարունակելով իրենց ճամբան Պապիլնասր չհասած ոստիկաններու, ոստիկան զինուորներու եւ ֆրնս. ուժերու առջեւ տեղի տալով վերջնականապէս ցրուեցան ուսանողները:

Ձերբակալուեցաւ Ազգայնական պետ Իպրահիմ Հանանոյի որդին՝ իբրեւ պարագլուխ ցուցարար ուսանողներուն.

Այս ընդհարումներու միջոցին բազուկէն վիրաւորուած է նաեւ ոստիկանական քննիչ Պ. Կարապետ Տաղկեան, որ այժմ դեր-ոստիկանապետի պաշտօնը կը վարէ: Պ. Տաղկեան իբրեւ իր պաշտօնին պատասխանատուութեան եւ ծանրութեան գիտակից կառավարական մէկ պաշտօնեայ կը շարունակէ գործել ու իր լաւագոյնը ընել խառնակութեանց տեղի չտալու եւ խառնակութեանց առաջքը առնելու համար:

Բոլոր շուկաները փակ էին:

ՊԱՅԹՈՒՄ

Չորեքշաբթի կէսօրէ վերջ Սօգագ Իպն Թավիլ փողոցին մէջ ռումբ մը պայթած է: Անձի կորուստ չկայ: Ռումբը ուրկէ՛ եւ որո՛ւ կողմէ նետուած է հոն՝ յայտնի չէ:

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Շուկաները փակ էին:

Ոմանք իրենց խանութներուն առջեւ՝ կէս մը կը բանան, շուտով գոցելու համար: Խուճապահար տրամադրութիւն մը ստեղծուած է ժողովուրդին մէջ: Սովորականէն քիչ մը աւելի բարձր աղմուկ մը խուճապ կը յառաջացնէ:

Մսավաճառներն ալ գոց էին:

Թէեւ քաղաքապետութիւնը բաւական ոչխարներ կտրել տուած էր, բայց Թաղերու մէջ օխան մինչեւ 5 մէճիտիէի միս ծախեցին:

Հակասական լուրեր շրջան կ՚ընեն ժողովուրդին մէջ, որոնց հետեւանքով անորոշ եւ սպառնական վիճակ մը ունին ամէնքը:

Շատ մը սրճարաններ ալ գոցուած էին:

ՈՒՐԲԱԹ

Ուրբաթի ցոյցին մասին արդէն առաջուց շշուկներ շրջան կ՚ընէին, ինչ որ իրականացաւ կէսօրի աղօթքէ վերջ: Խումբ մը հանըմներ, երեսնին բաց՝ ճերմակ դրօշակներու վրայ արաբերէն վերտառութիւններով՝ դիմեցին կուսակալ պէյին տունը:

Ձիաւոր ոստիկան զինուորներ, ոստիկաններ եւ երկու հրշէջ կառքերէն սրսկուած ջուրերը եւ ֆրնս. ձիաւորներ կարելի ըրին ցրուել ցուցարարները:

Ճէմիլիէի մէջ ուսանողներու ընդհարումը ձիաւորներու հետ՝ եղաւ քարերով ու գաւազանով:

Հանըմներու խումբը Թիլէլէն մարոնիթներու, ասորիներու եւ յոյն-կաթոլիկներու եկեղեցիներուն առջեւէն եկաւ Տօքթ. Քէյհալիին տան առջեւ, ցոյցեր կատարեց, իր անցքին վրայ «կեցցէ՛ Հանանօ՛» աղաղակելով: Ոստիկաններու եւ քաղաքապետական պաշտօնեաներու միջոցաւ Պապ Իւլ Նասրի մէջ ցրուեցաւ այս խումբը ալ: Խռնուած ժողովուրդը ցրուելու համար հարկ եղաւ մէկ քանի ձեռք զէնք օդը պարպել:

Ժամը 3ին բոլոր Թրամվայները կեցան: Գլխաւոր պողոտաները բռնուեցան ֆրնս. ձիաւոր սուսերամերկ զինուորներով եւ տեղական ոստիկաններով եւ ժանտարմաներով ու երթեւեկը դադրեցաւ:

Այս միջոցին հիւանդատար ինքնաշարժը կը գործէր անդադար:

Բազմաթիւ վիրաւորուածներ կան երկու կողմէն ալ:

Երեք ժամուայ խառնակութենէն վերջ քաղաքը խաղաղեցաւ քիչ քիչ;

(Շար. Դ. էջ Բ. սիւնակ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Վիեննայի ռատիօ՛ն անցեալները հաղորդեց աւստրիացի գրագիտուհի Ելլա Թրիպունիկի մէկ առենախօսութիւնը հայոց մասին, կէս ժամ խօսեցաւ, եւ որովհետեւ ընդարձակ նիւթ մը կէս ժամուան մէջ սպառել կարելի չէ, ուստի այդ բանախօսութիւնն ալ խիստ կիսկատար եղաւ, այնպէս որ օտար մը շատ որոշ գաղափար չկրցաւ կազմել հայոց քաղաքակրթութեան վրայ: Ցաւալին հոն է որ տիկինը՝ որ պապական կուսակցութեան (*) կը պատկանի ոչ իսկ բառ մը խօսեցաւ Խորհրդ. Հայաստանի մասին: Չէ՞ որ կղերականներուն համար արհամարհելի քանակութիւն մըն է պոլշեւիկացած Հայաստանը.... Ուստի հասարակութիւնը ոչ իսկ գաղափար ունի նորակազմ Հայաստանի մասին՝ որ այնքան փաստ է՝ որքան իրողութիւն է արեւին լուսաւոր ըլլալը, կամ դատարկապորտ ձրիակեր սեւ ագռաւներուն անօգուտ գոյութիւնը: Տիկինը շատ անճիշդ կերպով արտասանեց հայերէն անունները: Էչմիածին (Ճ ով), Զայթուն (փոխանակ Զէյթունի), Մուխ (փոխանակ Մուշի) եւայլն եւայլն: Գովեց Մխիթարի գործը, բայց դժբախտաբար չյիշատակեց հայ ազգին առատաձեռնութիւնը՝ որ բարեմիտ զոհաբերութեան բացառիկ օրինակ՝ միշտ միլիոններ նուիրաբերեց այս մենաստաններուն, անոնց գոյութիւնը պաշտպանելու համար: Տարբեր խնդիր է քննելը թէ այսքան տարիներէն նպաստաւորուող վանքեր լիովին արդարացուցա՞ծ եղա՞ն ստացուած միլիոնները: Ի՛նչքան արժանաւոր մտաւորականներ ունեցած ենք՝ որ ոչինչէն հրաշք գործած են: Զրկումներով իրագործած են պատկառելի գործեր: Աւստրուհի բանախօսէն վերջ լսելի եղան հայ սիրային ժողովրդական երգեր, Ներսէս Տօլապեան անունով երգչի մը ընկերակցութեամբ; Ընդհանրապէս գնահատելի գտայ երգերը, բացի քանի մը տգեղ սայթաքումներէ: Երգի մասին շատ բծախնդիր կիրթ ճաշակի տէր Աւստրիացիի մը համար հաճելի չէր գիգլիկական երգ մը, զոր իմաստութիւնը ունենալու էինք չմատուցանելու այս հասարակութեան:

⁂

Ազգային անդուգական բարերար Պ. Վահան Նորատունկեան Մարսէյլի մէջ հիմնեց առաքելական ուղղափառ հայ կրօնքի պաշտաման նուիրուած շքեղ եկեղեցի մը: Օրհնեալ ըլլայ յարգարժան գործը՝ որ այդ կերպով թափ մը տուած կ՚ըլլայ կրօնասիրական զգացմանց արթնցնելուն: Թշնամի շատ ունի հայ կրօնքը, ո՛չ միայն մահմետականներու, այլ փարեղաճաւաց շրջանակներու մէջ: Եկուր տես որ աստուածային շնորհով Նորատունկեաններու տեսակէն վեհոգի հայեր ալ ունինք, որոնք հայուն խաչը բարձր կը բռնեն, լաւ կը ճանչնամ Մարսէյլի եկեղեցւոյն ճարտարապետ Պ. Արամ Թահթաճեանն ալ: Վոյվոտայի ճամբուն վրայ, Ղալաթիա, 26 տարի առաջ Թուրքի մը մէկ հսկայ ափարթըմանը կառուցած էր: Թուրքը առարկեց որ այդ շէնքը պէտք եղած ամբողջութեամբ շինուած չէ, գործը դատարան ինկաւ, Թահթաճեան դատը շահեցաւ: Այժմ ինք եղաւ կառուցանողը Մարսէյլի եկեղեցւոյն: Հիանալի ձեռակերտ: Բարերար ու շինարար ամէն կերպով շնորհաւորելի են եւ [illegible] ալ արժանի:

Դ. ՍԱՔՐԱՍՈՒՐ

(*) Աւստրիա աշխարհի ամէնէն անձկամիտ երկիրներէն է, ուստի հոս մտաւորականներն անգամ կուսակցականացած են: Եկուր տես որ Աւստրիոյ պէս մոլեռանդ երկրի մը առաջնակարգ գրագէտները — ո՞վ սոսկում — բոլորն ալ հրեայ են:

ՀԱՅԿ. ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅ ԿԵԱՆՔԸ

ՀԱՍԻՒՉԻ ՄԷՋ

Ասկէ առաջ «Եփրատ»ի մէջ մանրամասնօրէն հրատարակեցինք տեղւոյս հայութեան եւ Թաղական խորհուրդին ցրուած եւ խեղճուկ վիճակը: Միեւնոյն անորոշ կացութիւնն է որ կը շարունակէ ցարդ:

Մեր հրատարակութիւնը կարդալէն վերջ, ցրուած Թաղականութեան մնացորդ երկու պարոններ կը փութան Հալէպի Ազգային Առաջնորդարանին նամակ մը գրել եւ եղելութիւնը հասկցնել կարգ մը անհիմն եւ իրենց գործին նկատին պէս պարունակութիւն ունեցող գրութեամբ մը: Մինչ իրականութեան մէջ շատ ցաւալի վիճակ մը ունինք:

Ամէն մարդ իր բնածանօթին համեմատ կը շարժի: Ցրուած Թաղականութիւնը վերակազմելու համար ո՛չ քուէարկութիւն եղած է եւ ոչ ալ ժողովուրդին լուր տրուած: Մէջտեղ հրաժարական չկայ: Հրաժարող անդամներ իրենց ուզած մարդերը տեղերնին զետեղած են եւ այս պէսով կազմուած է Նոր Թաղականութիւն մը: Ինչ դիւրին գործ:

Այս տողերը հրատարակութեան տալով, կ՚ուզենք Հալէպի Առաջնորդ Հօր ուշադրութիւնը հրաւիրել տիրող անտանելի կացութեան վրայ: Մենք յուսով էինք որ Տէր Զօրի Նորաշէն եկեղեցւոյ բացման հանդէսը լմննալէն վերջ Սրբազանը անգամ մը պիտի այցելէր Հասիչէ եւ շրջանները եւ ականատես պիտի ըլլար մեր ցաւերուն:

Ազգային դպրոցը վերաբացուեցաւ: տեղական ժողովուրդը ի վիճակի չէ ուսուցչին տարեվճարը լման վճարելու: Ամէն տարի Ագն. Խաչը կ՚օգնէր, գուցէ այս տարի ալ օգնէ: Մեր ստացած ստոյգ տեղեկութեան համաձայն Բարեգործականէն ալ օգնութիւն խնդրուեր է: Այս կէտը մեզի ձեւ մը զարմանալի թուեցաւ: Բարեգործականին հացով կերակրուած եւ անոր դպրոցին մէջ ուսած պարոններ տակաւին երէկ, հազար ու մէկ հայհոյանքներ կ՚ընէին անոր հասցէին. Ինչպէս եղաւ որ անոր օժանդակութիւնը կ՚ուզեն հիմայ:

Թաղականութեան տարեշրջանը մօտեցած է: Մեր այս տողերով կրկին կը խնդրենք Նորին Սրբազնութենէն որ բարի ըլլայ նոր տարիէն առաջ քահանայ մը ղրկել մեզի որպէսզի անոր միջոցաւ կարենանք կանոնաւոր ընտրութեամբ նոր Թաղականութիւն մը կազմել, եւ եթէ կարելի է մուխթար մըն ալ ընտրել, ի հարկին կառավարական գործերուն համար ուրիշ մուխթարներուն գլուխ չձգելու համար: Մեր փափաքը այն է որ ուրիշներու պէս մենք ալ ունենանք մեր պատասխանատու մարդիկը: Երեսփ. ընտրութեան առթիւ ամէն ազգ իր ներկայացուցիչները ղրկած էր Միւթասարրըֆ պէյի քով, մինակ մեզմէ մարդ չկար: Պատճառը՝ կանոնաւոր կազմակերպութեան մը չգոյութիւնն է:

Ց. ՎԱՂԱՐՇ

Ս. Ծննդեան առթիւ ԵՓՐԱՏ իր շնորհաւորական մաղթանքները կը ներկայացնէ իր Հայ Կաթոլիկ եղբայրներուն:

Հ. Մ. Ը. Մ.Ը ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Հալէպի Հ. Մ. Ը. Մ.ի ֆութպոլի Ա. խումբը Պէյրութ եկաւ տեղւոյս զօրաւորագոյն խումբին՝ Ամերիկեան Համալսարանի Վարսիթիին հետ մրցելու համար: Մրցումը տեղի ունեցաւ շաբաթ Դեկտ. 19, ժամը 3ին համալսարանի ընդարձակ դաշտին վրայ: Միջանկեալ կերպով ըսենք թէ Հ. Մ. Ը. Մ.ի խումբը ներկայացուած էր որպէս նախկին Լիկայի խումբը որ անցեալ տարի իսկապէս փառաւոր յաղթանակ մը տարաւ Համալսարանին դէմ:

Վարսիթէին փոխ վրէժի առիթ մը կը նկատէր այս խաղը, իսկ մերինները վճռած էին անցեալ տարուան յաջողութիւնը ձեռքէ չձգել: Մրցումը սկսաւ ճիշդ որոշեալ ժամուն: Հազիւ 4 վայրկեան անցած էր երբ Վարսիթիի լաւագոյն խաղացողը գեղեցիկ շիւթով մը նշանակեց կէտ մը որ սահմանուած էր առաջին ու վերջին կէտը ըլլալու ամբողջ 1,30 ժամուան խաղարկութեան ընթացքին: Այս շրջանէն վերջ խաղը աւելի կատաղի էր սակայն կոլ ընելու բոլոր ջանքերը ապարդիւն անցան: Պ. Պօղոս շատ լաւ պաշտպանեց Հ. Մ. Ը. Մ.ի կոլը: Կ՚արժէ շնորհաւորել այս քաջարի երիտասարդը: Խաղը ընդհանրապէս լաւ էր սակայն պէտք է խոստովանիլ թէ խումբը անցեալ տարուան Լիկայի խաղարկութիւնը չունէր, չի կրցաւ կրկին դիտողները հիացնել իր նուրբ ու համերաշխ խաղարկութեամբ:

Երկրորդ մրցումը տեղի ունեցաւ Սփորթիվի դաշտին վրայ նոյն ժամուն Քլիւպ Սփորթիվի հետ: Խաղը շատ հետաքրքրական էր: Հ. Մ. Ը. Մ.ի տղաքը աւելի լաւ խաղացին, թէպէտ առաջին կէտը դարձեալ հակառակորդները նշանակեցին բայց շուտով հաւասարեցան երկու կողմերը ու շատ չանցած Հ. Մ. Ը. Մ.ը նշանակեց երկրորդ կէտը եւ յաղթանակը տարաւ 1ի դէմ 2ով:

Պէյրութի Հ. Մ. Ը. Մ.ի տեղական եւ կեդր. վարչութիւնները երեկոյթ մը սարքեցին Սթէլ Լիւքսի մէջ ի պատիւ Հալէպէն եկողներուն:

⁂

Համալսարանի Ընկերաբանական Միութիւնը մրցում մը բացած էր անցեալ տարի եւ կը խոստանար 25 տոլար տալ այն ուսանողին որ ամառուան ընթացքին ամենաշատ աւանդութիւնները պիտի հաւաքէր: Աւանդութիւնները պէտք էր ըլլային նոր ու հետաքրքրական: Ուրախ ենք յայտնելու որ այս մրցումը շահած է մեր ընկերներէն Պ. Վահէ Ռուբինեան իր հաւաքած 130 աւանդութիւններով. մեծ մասամբ [illegible]: Ստացուած դրամը իրեն տրուեցաւ անցեալ չորեքշաբթի երեկոյեան հրապարակային բանախօսութեան մը ընթացքին:

Պէյրութ

Հ. ՍԱՐԵԱՆ

ԱԿՆԱՐԿ ՄԸ
ԱՆՑԵԱԼԻՆ ՎՐԱՅ

Ա. Նորաստեղծ ճարտարարուեստի մարտական թափը։

Բ. Հայ կենցաղի և մտքի կերպարանափոխումը։

Գ. Ծաղկումը Սոցիալիստական մշակոյթի մը, որ բովանդակութեամբ համամարդկային է, և իր ձեւ անժխտելիօրէն կը կրէ ազգային դրոշմ։

Հայաստանի մէջ ճարտարարուեստի զարգացումը կ'ընթանայ այնպիսի թափով մը, որ ուրիշ ոեւէ երեւոյթէ աւելի այդ զբաղեցուցած է իմ միտքը։ Ժողովուրդը խանդավառուած է իր նոր գործարաններով, գիտական հիմնարկութիւններով, օրէ օր բազմացող արդիւնաբերական և փոխադրական մեքենաներով։ Ուր որ երթաս, որու հետ որ տեսակցիս կը հարցնեն քեզ, «Մեր գործարանները պտտեցա՞ք, Դաւալուի մեր նոր կեանքի (հսկայ) ցեմէնթի գործարանը այցելեցի՞ք»։ Քեզ կը հարցնեն անդադար, «Տեսա՞ք այն... Տեսա՞ք այն... Տեսա՞ք... Տեսա՞ք»։ Անոնցմէն ամէն մէկը պարտք կը համարէ Գաղութահայը մասնակից ընել հոն կատարուող ճարտարարուեստական աշխատանքներուն, և անոր շուրջ ստեղծուած ժողովուրդի գուրգուրանքին։ Այս պէտք է ներկայացնել առաջին տեղով մը ուրիշ պատճառաւ։ Այս վերջինը ձեռնհաս կերպով ներկայացնելու համար պէտք է նախ անդրադառնալ առաջինին շուրջ։

Հայաստանի ճարտարարուեստին արժէքը լիովին գնահատելու համար պէտք է համառօտակի անդրադառնալ Խորհրդային Հանրապետութիւններու արդիւնաբերական սիստեմին վրայ, և շօշափել ժողովրդական տնտեսութեան բնական աղբիւրները, այսինքն՝ վառելանիւթ, հանքային և բնոյժի (Energy) աղբիւրները։

Ինչպէս յայտնի է յեղափոխութենէն յետոյ Խորհրդային Հանրապետութիւններու Միութեան մէջէն վերցուեցաւ մասնաւոր դրամատիրական դրութիւնը և թէ՛ հողը, թէ՛ գործարանները, և թէ՛ ընդհանրապէս արտադրական միջոցները անցան պետութեան ձեռքը, իբրեւ գործադիր իշխանութիւն՝ հանրային օգտագործման իրաւակարգերու։ Խորհրդային Հանրապետութիւններու ժողովրդական տնտեսութիւնը ըլլալով զուրկ դրամատիրական երկիրներու ճարտարարուեստական սիստեմի մասնայատուկ տարերային կազմակերպչական ձեւէն, ունի խիստ ծրագրային սկզբունք։ Պետութեան համապատասխան մարմինները բոլոր երկրի պահանջներուն և անոր զանազան շրջաններու հնարաւորութիւններուն։ Այս ձեւով ոչ միայն իւրաքանչիւր հանրապետութեան ներքին ծրագիրները և աշխատանքները զերծ կը մնան խաչաձեւումներէն, կրկնութիւններէն և այլ հակասութիւններէն, այլ նաեւ, Խորհրդային Միութեան մէջ մտնող առանձին հանրապետութիւնները ըստ հնարաւորութեան, կը խուսափին զուգահեռական ձեռնարկներէն և խաչաձեւումներէն։ Այժմ տեսնենք թէ ներկայ Հայաստանը իր բնական պայմաններով ինչպիսի հնարաւորութիւններ ունի։

Լինելով լեռնային երկիր և ունենալով բազմաթիւ արագահոս գետեր Հայաստանը առաջին հերթին կը դիտուի որպէս առատ եւ աժան ելեքտրականութեան երկիր։ Կարելի է ըսել որ արդի Հայաստանի տնտեսութիւնը կը հիմնուի այդ բնոյժի (Energy) վրայ, այնպէս ինչպէս յայտնի է ամէն երկրի արդիւնաբերութեան զարգացման հիմնական պայմանը բնոյժի աղբիւրն է։ Եթէ երկիր մը ունի բնոյժի յարմար և աժան աղբիւրներ, նա իրեն կը քաշէ մօտակայ շրջանները և նոյն իսկ հեռաւոր երկիրներու հում նիւթերը և կ'ստեղծէ իրեն շուրջ զարգացած արդիւնաբերութիւն։ Այսպէս են ծագեր Գերմանիայի եւ Անգլիայի արդիւնաբերութիւնը քարածուխով, Նորվեկեան ելեքտրական բնոյժով, և վերջապէս որքան խոշոր տեղ կը գրաւէ Ամերիկան բնոյժին մէջ ամենուս յայտնի է։ Հայաստանի վարիչները և ճարտարագէտները ըստ արժանւոյն կը գնահատեն այս փաստը և մեծ նշանակութիւն տուած են ջրաելեքտրական կայաններու կառուցման։ Այսպէս մինչեւ այժմ կառուցուած և կառուցման ընթացքի մէջ են Երեւանի առաջին և երկրորդ ելեքտրակայանները՝ Հրազդան գետի վրայ. Շիրակի, Քանաքեռի, Ձորագետի, Իջեւանի եւ ծրագրուող Սեւանայ լճի կայանները։ Վերջին ծրագիրը եթէ գործադրութեան դրուի, պիտի արտահանէ ելեքտրականութիւն Պաքուի նաւթարդիւնաբերութեան համար սպասարկելու։ Խորհրդային Հայաստանի շրջաններու մեծ մասը յատկապէս Երեւանը և Լենինականը, Կոտայքը, Աբարանը, Ախթան, Բաշալիոյը, Ալլահարան, Սոլա—Գոբչան եւայլն, զուրկ ըլլալով անտառներէն, ստիպուած են իրենց վառելանիւթի պահանջը բաւարարել թրիքով, ցախով, քարածուխով կամ նաւթային վառելիքով։

Ա. Հայաստանը թէպէտեւ զուրկ չէ քարածուխի հանքերէն, բայց անոնք դեռ չեն ուսումնասիրուած։ Կ'ենթադրուի միայն գալիք 1932 թուին ուսումնասիրել Ջերմանիսի հանքերը։

Նաւթային վառելիքի տեսակէտէն կենցաղային կարիքներու համար կը գործադրուի քերոսինը որու առատ սպառումը ցանկալի չի համարուիր անոր արտածողական նշանակութեան հետեւանքով, և քանի որ հողային ժողովրդական կոմիսարիատը հնարաւորութիւն չունի երկրի պահանջը ցախով բաւարարել, ժամանակաւորապէս հաշտուած են քերոսինի աւելորդ սպառման հետ։ Հետեւաբար, Ա. Հայաստանի պայմանները հրամայողաբար կը թելադրեն կենցաղային պահանջները բաւարարելու համար, հնարաւոր չափով օգտագործել ելեքտրական ույժը փոխան վառելանիւթերու. սակայն ելեքտրական ույժը կենցաղի մէջ զանգուածօրէն օգտագործելու համար դեռ կը բացակային համապատասխան սարքաւորումներ, այսինքն ելեքտրական վառարաններ, խոհանոցներ, լոգարաններ եւայլն։ 1931ի Յունիս ամսոյն հարց էին բարձրացուցած Երեւանի մէջ յատուկ գործարան կազմակերպել հանրապետութեան ելեքտրական սարքաւորման կարիքները բաւարարելու համար։ Ուրեմն այսպէսով, հայ կինը պիտի ազատուի ցախի ու քերոսինի վառելու հետեւանքով առաջ բերուած կեղտոտ և տաժանելի աշխատանքէն։

Շնորհիւ տաղանդաւոր հայ ճարտարագէտներուն այս կայաններուն մեծ մասը կառուցուած է այն ձեւով որ բացի ելեքտրականութեան այլ ջրանցքները կրնան ոռոգել Հայաստանի բազմահազար հեքտարները, որոնք առաջ անբերրի և անգործածելի էին։ Բնականաբար բնոյժին աժան և ձեռնտու աղբիւրները ստեղծելէ յետոյ հարկաւոր է արդիւնաբերութեան զանազան ճիւղեր ստեղծել օգտագործելու առաջին հերթով երկրին հում նիւթերը և ելեքտրականացնելով արդէն եղած ձեռնարկները։ Ներկայիս Հայաստան կը գործածէ 15000 ձիու ույժ ելեքտրականութիւն, երեք տարուայ ընթացքին պիտի գործածէ 120,000 ձիու ույժ։ Ամբողջ գիւղացիութիւնը պիտի գործածէ ելեքտրական ույժ։

(Շար.) ՄԱՆԱՍԷ ՍԵՒԱԿ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ
ՑԵՂԱՇՐՋՈՒՄԸ

Արդի աշխարհը ցնցող համածաւալ շարժումներու մէջ եւ, առհասարակ ընկերային ընդհանուր կեանքը վերստին կազմակերպելու եւ բարեփոխելու ձգտող այն յեղաշրջումը որ գիտական հետեւողութեամբ ու թեքնիքական մեթոտիկ գործունէութեամբ տեղի կ'ունենայ ներկայիս, իր ամէնէն արդիւնաւոր արտայայտութիւններէն մին կը գտնէ մանկավարժութեան մէջ։ Եթէ նախկին մանկավարժներու նոյնիսկ ամենէն յառաջդիմականներուն գործերն ու տեսութիւնները բաղդատելինք արդի մանկավարժութեան ըմբռնումներուն հետ, պիտի տեսնէինք որ կան կարգ մը փոփոխութիւններ դաստիարակչութեան արուեստին մէջ, որոնք յառաջ եկած են աշխարհի ընդհանուր կացութեան յեղաշրջումէն, գիտական մեթոտներու կիրառութեան ծաւալումէն, եւ ծանօթութիւններն ու ճշմարտութիւնները փորձառական հիմերու վրայ միայն կառուցանելու կերպէն։

Դաստիարակութիւնը պարզ ու նախնական վիճակէն մինչեւ արդի բարդ ու գիտականացուած վիճակը ունեցած իր զարգացման ընթացքին՝ անցած է բազմակերպ փոփոխութիւններէ։ Յաճախ ստիպուած է վերագնահատումի ենթարկել իր նպատակներն ու չափանիշները, համապատասխան դառնալու համար էական ուժերու եւ արժէքներու մասին ընկերային կազմին ու կեանքին մէջ տեղի ունեցող փոփոխութեանց, ազդուելով իմաստասիրական՝ կրօնական՝ պետական ըմբռնումներու նոր ալիքներուն ծաւալումէն։ Յաճախ փոխած է իր «տէր»ը երբեմն կենալով համայնքի հակակշռին տակ, երբեմն մնալով եկեղեցւոյ հսկողութեան ներքեւ, երբեմն պետութեան, իսկ յաճախ դառնալով մրցումներու դաշտ մը՝ հակամարտ ուժերու միջեւ։ Երբեմն իր ուսուցման կերպերը և գործունէութեանց մեթոտները վերակազմած է, ի դէպ գալու համար զարգացող թեքնիքի պահանջներուն։ Երբեմն կարեւորութեան շեշտը փոխադրուած է ուսուցման նիւթէն ուսանողին, և փոխադարձաբար՝ ուսանողէն ուսուցման նիւթին կամ ուսուցանողին, կրթական գործընթացքին (process) կեդրոնը որոշելու իր ճիգին մէջ։ Բայց որքան ալ կարեւոր եղած ըլլան պատմական բոլոր այս այլայլութիւնները, մէջբերելով Bowerի գիտողութիւնը,

> «Թերեւս չէ եղած երբեք դարաշրջան մը որուն միջոցին դաստիարակութիւնը այնքան հիմնական և ամբողջական վերակազմութեան ենթարկուած ըլլար որքան ըլլալու վրայ է ներկայ դարուն մէջ։ Իր նպատակները, մեթոտները, սկզբունքները, գործածած ուսման նիւթերը և կազմն ու ոգին — անոնց բոլորը՝ գիտական լոյսին ներքեւ՝ ենթարկուած են խորաքնին վերագնահատութեան մը որ նկատի ունի արդի ընկերային՝ մտաւորական և հոգեկան պարագաներուն ներկայացուցած պահանջքը»։ (1)

Մանկավարժութիւնն ալ, ինչպէս նախկին համայնքներու իմաստասիրութիւնը և աստուածաբանութիւնը, դարերով մնացած է իբր հայեցողական վարկածական գիտութիւն մը։ Ան մաս կը կազմէր փիլիսոփայութեան ընդհանուր կալուածին, անկախ չէր, և կ'ուսումնասիրուէր միայն իմաստասէրներու և ընկերաբաններու կողմէ։ Հետեւաբար, մանկավարժութեան բովանդակութիւնը կը կազմէին իմաստասիրական մտածողութեանց արդիւնքները։ Եւ այդ տեսաբանութիւնները կրնային միայն այնքան նպաստել դպրոցական տղուն իմացական ու բարոյական գործնական աճումին ու զարգացումին, որքան աստղագիտութիւնը՝ ծաղկեմշակութեան։ Ինչպէս կ'ըսէ Պելճիքացի մանկավարժ Ժոնքհէր իր գրքին ներածութեան մէջ։

> «Մանկավարժութիւնը երկար ատեն մնալով հայեցողականութիւն և ըլլալով իմաստասէրներու վերաբերող զբաղում մը, կը ներկայացնէր միայն արդիւնքը կարգ մը խորհրդածութիւններու որոնք կը թելադրուէին մանկան մտաւոր ու բարոյական զարգացումին եւ աստիճանաբար չափահասներու ընկերութեան մէջ մտնելու իրականութեանը»։ (2)

Հեռու էր ան կեանքէն, կորսուած մտածողութեանց ոլորտներուն մէջ։ Այսպէս ըլլալով, մանկավարժութիւնը իր բովանդակութեան մէջ կը կազմէր փունջ մը վերացական սկզբունքներու, վարկածական մեթոտներու և ենթադրական արժէքներու որոնց իմաստասէրները յանգեր էին աւելի իրենց սենեակներուն մէջ տրամաբանութիւններն ու մտածումներն գործածելով քան թէ մանկան կեանքին հետեւելով ու բնութեան տուեալները դիտարկելով։

Բայց բնազանցութիւնը միայն մանկավարժութեան յանցանքը չէր։ Նախկին դարերու ընդհանուր ոգին էր այդ։ Նոյն իսկ գիտութիւնը աւելի տեսաբանութիւն մըն էր քան փորձառականութիւն։ Ժամանակը՝ սակայն՝ բարեշրջեց կեանքի արտայայտութեան ու քաղաքակրթութեան զարգացումին պայմանները։ Գիտութիւնը նետեց իր վրայէն իմաստասիրութեան (այն է՝ բնազանցականութեան) վերարկուն, և փորձառական գործունէութիւններով յառաջ անցաւ ինքն իր արժանիքի հաշւոյն առաջնորդելու մարդկութիւնը։ Պզտիկ արկածախնդրութիւն մը չէր այս, որ պզտիկ յաջողութեամբ մը չվարձատրուեցաւ։ Իր գիւտերը և նորմուծած մեթոտները կատարելապէս փոխեցին քաղաքակրթութեան կազմն ու կառուցուածքը։ Մենք այս փոփոխութիւններու ճիշդ մէջտեղը գտնուելով, դեռ բոլորովին կարող չենք ըմբռնելու անոնց կշիռն և ազդեցութիւնը։ Կամ Պըրնզի խօսքով.

> «Արդարեւ մենք դեռ չենք հասած կէտի մը ուր պիտի կարենայինք լման կերպով գնահատել արդիւնքը այս փոփոխութեանց ու ծաւալումներու որոնք տեղի ունեցան «Արեւմուտքի» մէջ հազիւ թէ սերունդ մ'առաջ»։ (3)

Մարդուն նիւթական ու բարոյական միջավայրին մէջ տեղի ունեցող այս յեղաշրջումները անշուշտ պիտի ազդէին անոր ներքին անձին կերտումի գործին։ Վասնզի, ինչպէս կը հաստատէ Ուէքզուայլը, «Գիտութեան մէջ տեղի ունեցող զարգացումը, մարդկային ֆիզիքական կազմին աւելցուցման և իմացական ու բարոյական ուժերուն դաստիարակութեան տեսակէտէն, կը նպաստէ բնականոն մարդուն ստեղծումին, որ իր գոյութեան ազդող պայմաններուն լաւագոյն կերպով յարմարած ըլլալով կարենայ իր կեանքին բարձրագոյն արդիւնքը տալ»։ (4)

Քաղաքակրթութիւնը ճոխացած ու բարդացած ըլլալով, արդի մանուկը չի կրնար դիւրաւ իւրացնել անոր ամբողջութիւնը, եթէ դպրոցը իւրացումի այդ գործունէութեանց մէջ տղուն չկարենայ տալ հարկ եղած թեքնիքական առաջնորդութիւնը, և չկարենայ մեթոտիկ կերպով կազմակերպել անոր բոլոր փորձառութիւնները։ Հին քաղաքակրթութեան ծոցէն ելած դպրոց մը պիտի չկարենար գոհացուցիչ կերպով ու չափով կատարել այն պարտականութիւնները զոր իր վրայ ձգած է արդի քաղաքակրթութիւնը։

Եւ արդարեւ արդի քաղաքակրթութիւնը շատ և ծանր պաշտօններ յանձնած է դպրոցին։ Աշխարհի տնտեսական կազմին մէջ տեղի ունեցող շարժումներուն, դասակարգային անհաւասարութեանց դէմ յարուցուող գրգռութիւններուն և տնտեսական նոր հանրավարութեան մը խնդիր կատարուող որոշումներուն առջեւ դպրոցը կոչուած է վճռական դեր մը կատարելու, տալով իր ուսանողներուն կշռաւոր դատողութեան և յստակատես արդարախնդրութեան կարողութիւնը՝ ներդաշնակութիւն մը յառաջ բերելու համար այսքան ույժերու և ըմբռնումներու այլազանութեան միջեւ։ Վրիպած նիւթապաշտութեան ու չափազանցեալ՝ մոլեռանդ արդիւնապաշտութեան առջեւ, դպրոցը պէտք է կարենայ սորվեցնել էականը զանազանել անկարեւորէն և մտքերը առաջնորդել անկորնչական ճշմարտութեանց պողոտաներուն վրայ։ Աշխարհի այսօր ամէն կերպով իրարմէ կախեալ դարձած ազգերուն փոխադարձ յարաբերութիւնները միջազգային արդարութեան նոր տեսակէտ հիմերու վրայ վերակազմելու գործին առջեւ, դպրոցին սահմանուած է տարբեր ազգերու զաւակները ծանօթացնել իրարու, անոնց սորվեցնել գնահատել անոնց ընդհանուր քաղաքակրթութեան կերտումին մէջ ուրիշներուն ալ նպաստած արժէքները, և մանաւանդ սորվեցնել իրարու հետ ապրելու արուեստը, թեքնիքական թէ՛ բարոյական տեսակէտէն, այսպիսի դարու մը մէջ երբ բոլոր ազգերն ալ ստիպուած են իրարմով ապրելու, իրենցմէ և ոչ մէկ ըլլալով բոլորովին «անկախ» և ինքնաբաւ։ Ընդարձակուած երիտասարդական գործունէութեանց առջեւ, դպրոցը կը կոչուի նոր աթոռներ բանալ, օգտակար ուղղութեանց մէջ հոսեցնելու համար երիտասարդութեան ուժերը և զանոնք լծելու արդիւնաբեր աշխատանքի։ Ընկերային արդի կեանքին նիւթական պահանջներուն բերումովը իր աւանդական կապերը խզող ընտանեկան կեանքին առջեւ, դպրոցէն կ'ակնկալուի ստանձնել կարգ մը պարտականութիւններ եւ, զորս ընտանիքը չի կրնար այլեւս լրացնել։ Վերջապէս պետական դրութիւններու փոփոխականութեանց առջեւ, դպրոցին պարտականութիւն դրուած է նոր սերունդին միտքը ձեւել՝ համաձայն այն ըմբռնումներուն ու վարդապետութեանց որոնց կը հաւատայ տիրող պետական վարչաձեւը։

ԲԻՒԶԱՆԴ ԵՂԻԱՅԵԱՆ

---

(1) Wm. C. Bower: The Curriculum of Rel. Educ., 3

(2) Tobie Jonckheere: La Science de l'education. 5

(3) Delisie Burns. An Introduction to Social Seienees. 55:

(4) Նոյն ընդ 2. 343։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՑՈՑ
ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Այսօր կիրակի, տեղւոյս Ս. Նշան վանքին մէջ, տեղի ունեցաւ Լիբանանի Հայոց Կրօնական համագումարը, ընտրելու համար Լիբանանի Հայոց գաւառական Ժողովին երեք կրօնական ներկայացուցիչները։

Ժողովին կը նախագահէր տեղւոյս Առաջնորդը, Կաթ. փոխ. Գեր. Եղիշէ Արքեպիսկոպոս Կարոեան։

Ժողովին կը մասնակցէին 15 հայրեր, որոնք եկած էին հետեւեալ վայրերէն,

Անթիլիասէն, Գեր. Շահէ Եպսկ. Գասպարեան և Տ. Փառէն Ծ. Վրդ. Մելքոնեան.

Զահլէէն.— Արժ. Տ. Դիոնիս Ա. քհնյ. Տրէքեան.

Թրիփոլիէն.— Արժ. Տ. Ղեւոնդ քհնյ. Յովսէփեան.

Սայտայէն — Արժ. Տ. Յուսիկ քհնյ. Նախնիկեան.

Պէյրութ — Ս. Նշան եկեղեցիէն. Արժ. Տ. Վահան Ա. քհնյ. Դեղարտեան և Տ. Ներսէս քհնյ. Սողանէքմէզեան.

Մեծ Վրանաքաղաք.— Սուրբ Խաչ եկեղեցիէն՝

Արժ. Տ. Թորոս քհնյ. Մաճառեան, Տ. Աւետիս քհնյ. Լաչինեան և Տ. Յարութիւն քհնյ. Կէպէնլեան.

Էշրէֆիյէ.— Ս. Աստուածածինէն. Արժ. Տ. Ղազարոս քհնյ. Ճերլքեան և Տ. Պետրոս քհնյ. Տէր Պետրոսեան (Երուանդ).

Ամանոս Քեմփ.— Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիէն՝

Արժ. Տ. Յուսիկ քհնյ. Այանեան և Տ. Միքայէլ քհնյ. Գույումճեան.

Նոր Գերմանիկ — Ս. Քառասուն Մանկանց եկեղեցիէն՝

Արժ. Տ. Յակոբ քհնյ. Արսլանեան և Տ. Մեսրոպ քհնյ. Էլմաճեան։

Մեծամասնութեան ձայնով Լիբանանի Հայոց գաւառական Ժողովի ներկայացուցիչներ ընտրուեցան.

1.— Գեր. Տ. Շահէ Եպիսկոպոս Գասպարեան.

2.— Գեր. Տ. Փառէն Ծ. Վարդ. Մելքոնեան.

3.— Արժ. Տ. Վահան Ա. քհնյ. Դեղարտեան։

Անկեղծ սրտով կը շնորհաւորենք ընտրեալ հայրերը և իրենց կրօնական թէ ազգային գործերուն մէջ յաջողութիւն կը մաղթենք։

Տեղւոյս Առաջնորդարանը վերջացուց իր կրօնական գործերը, սակայն ինչ պիտի ըլլայ կուսակցական անհամաձայնութիւնը։ Այս մասին դեռ ո՛չ մէկ յոյս կը նշմարուի։

Վ. ԳԵՐՄԱՆԻԿՑԻ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Դատախազ — Քիլիսցի Յակոբ Նազարէթ Հէօլլիւքճեան։

Դատախազեալ — Տամիւլու Մարտինցի Սառա Մուսա ոսկի։

Դատախազ Յակոբ Հէօլլիւքճեանի 13 Նոյեմբեր 1930 թուակիր դիմումին վրայ, Խորհուրդս վերոյիշեալ այր ու կնոջ ամուսնական դատին ընթացք տուած, և այն օրէն կինը Սառան քանիցս հրաւիրուած էր Խորհուրդիս ներկայանալու իր ամուսնոյն ամբաստանութեանց մասին իր բերանացի բացատրութիւնները տալու համար։

Սակայն Սառան ցարդ ներկայացած չըլլալուն ու քաղաքէս անծանօթ ուղղութեամբ հեռացած ըլլալուն, սոյն պաշտօնական յայտարարութեամբ կը հրաւիրենք Սառան որ մինչեւ 5 Փետրուար 1932 ներկայանայ Խորհուրդիս, հակառակ պարագային ի բացակայութեան իրեն՝ պիտի լսուին Յակոբի վկաները, ու Խորհուրդը պիտի տայ իր վճիռը սոյն ամուսնական խնդրոյ մասին։

Նախագահ Դատաստանական Խորհրդոյ

ՄԿՐՏԻՉ ՔՀՆՅ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

CHRYSLER

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ԳՐԱՅՍԼԸՐ ՕԹՕՄՕՊԻԼՆԵՐ

6–8 ՍԻԼԻՆՏՐՆԵՐՈՎ

Ամէնէն աւելի փնտռուած մարգան է
Գոհացում կուտայ ամենադժուարահաճներուն

ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ
ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏ
ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ
ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ
ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԿՏՈՐՆԵՐՈՒ ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ ՄԹՈՑ

Համոզուելու համար կը բաւէ անգամ մը այցելել մեր վաճառատեղին եւ փորձել

ՀԻՒՍ. ՍՈՒՐԻՈՅ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՔ Գ. ԵՒ Մ. ԱՋԻՐԵԱՆ – ՀԱԼԷՊ
B. P. 202 Tel. 2–03

ԼԻԲԱՆԱՆԻ, ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԻՐԱՔԻ ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ
NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH
B. B. 869 TEL. 32–29

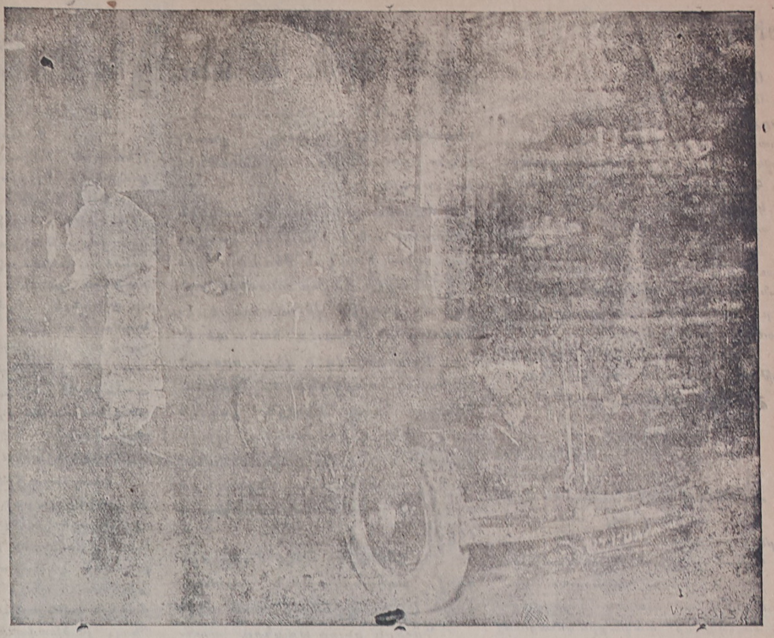

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ՉՎՆԱՍԵԼ ՁԵՐ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ
ՓՆՏՌԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

ՍԵԼԼՈՒՄ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ

ԾԽԱԽՈՏԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ
ԽՆԱՄՔՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԸՆՏԻՐ ԵՒ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ
ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿ «ԹԷՄՊԷՔԻ», ԾԽԱԽՈՏ ԵՒ ՍԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ
ՈՐՈՆՔ ԳԵՐԱԶԱՆՑ ԵՆ ԻՐԵՆՑ ՆՄԱՆՆԵՐԷՆ ԵՒ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ
ԲՈԼՈՐ ԾԽԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՔՈՎ

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUCH SYRUP

Եղանակի փոփոխման առթիւ պատահական բոլոր հիւանդութիւններէ եւ մանաւանդ **ԿՐԻԲԷ** եւ անոր յաջորդող **ՀԱԶԷ** զերծ մնալու եւ բժշկուելու համար գործածեցէք

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUCH SYRUP

եղծըր յանձնարարուած է բոլոր հռչակաւոր բժիշկներու կողմէ

W. MCNESS MENTHOLATED COUCH SYRUP ը հեզ
ՇՈՒՏՈՎ ՊԻՏԻ ԿԱԶԴՈՒՐԷ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆԷ

F. W. MCNESS MENTHOLATED COUCH SYRUP ը բոլոր հասակի եւ սեռի մարդոց համար թէ օգտակար եւ թէ ալ ախորժելի է: Ան ուղղակիօրէն կ'ազդէ բուն հիւանդութեան վրայ եւ զերծ է որեւէ վնասակար ազդեցութենէ

ԸՆԴՈՒՆՈՒԱԾ ՄԻԱԿ ԵՒ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԴԵՂՆ Է
ԿՐԻԲԻ ԵՒ ՀԱԶԻ
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ՆՇԱՆԱՒՈՐ ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՄՕՏ

ՃԱՇԱԿԸ ՁԻՐՔԻ ԿԸ ՆՄԱՆԻ
ՈՉ ՄԷԿԸ ՈՉ ՄԻՒՍԸ ԴՐԱՄՈՎ
ՉԵՆ ԳՆՈՒԻՐ

ԴԵՐՁԱԿ

ՅԱԿՈԲ ՄԻՍԻՐԵԱՆ
ԿԸ ԳՈՀԱՑՆԷ ԱՄԷՆԷՆ
ՆՐԲԱՃԱՇԱԿ ՏԻԿԻՆՆԵՐՆ
ՈՒ ՊԱՐՈՆՆԵՐԸ
ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ
ԱՐԴԻԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ
ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ
Վստահելի անձերու հետ ամսավճարով
գործառնութիւն կ'ունենանք:

LE DANUBE
SOCIETÉ ANON. D'ASSURANCES GÉNÉRALES
FONDÉE A VIENNE EN 1867

ՏԱՆԻՒՊ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՎԻԷՆՆԱ 1867-ԻՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ	Ոսկի Ֆր.	36,000,000
ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	" "	218,000,000
ԻՐ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵՆԷՆ Ի ՎԵՐ ՎՃԱՐՈՒԱԾ	" "	388,000,000

ՏԱՆԻՒՊԸ

Աշխարհածանօթ ապահովարութերը, ամենանպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովեն կեանքի, արկածի, հրդեհի եփոխադրութեան ապահովագրութիւններ, ինչպէս նաեւ արկածի հետեւանքով ամբողջական եւ մասնակի անկարող վիճակի մէջ գտնուողներուն եւ հիւանդութեան հետեւանքով անկարող անձանց ապահովագրութիւնները:

Հիւսիսային Սուրիոյ Ընդհ. Ներկայացուցիչներ
Գ. Մ. ԱՋԻՐԵԱՆ
ՊԸՍԹԱՆ ՔԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ԱՉՔԸ ԼՈՅՍ
ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒՆ
ՆՈՐ ԲԱՑՈՒԵՑԱՒ
ՄՕՏԻՍԹ ԴԼԽԱՐԿԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Սալիպէ հայ եկեղեցւոյ
ճիշդ դիմացը

Օրդ. Նազելի Արմաւունին ձեզ շատ գոհ պիտի ձգէ. Նազելի օրիորդներ եւ փափկասուն տիկնայք Հալէպի, Դիմեցէ՛ք անգամ մը.

ԴԻՄԵՑԷՔ
ՀԻՆՏԻԷ ԵՂԲԱՐՑ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՊԸՍԹԸՆ ՔԼԷՊ
ՀԱԼԷՊ

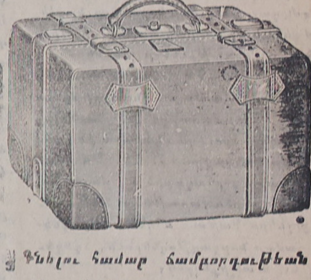

Գտնելու համար ճամբորդութեան վերաբերեալ բոլոր պիտանի առարկաները:

ԳԻՆԵՐԸ
ԽԻՍՏ ՉԱՓԱՒՈՐ

ԾԽԱԽՈՏԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

MONOPOLE D'ETAT DES TABACS DE TURQUIE

Պահանջեցէ՛ք «Թուրքիա Մոնոբոլ» ֆիրմայով ընկերութեան սիկարէթները, որոնք աշխարհահռչակ էին պատերազմէն առաջ: Հետեւեալ տեսակները պատրաստ են:

Ղազի հաստ՝	32 ղուր.	դահեկան
Ղազի բարակ՝	30 «	«
Անգարա հաստ՝	30 «	«
Էրթուղրուլ հաստ՝	20 «	«
Պիրինճի հաստ՝	15 «	«
Պիրինճի բարակ՝	14 «	«
Պիրինճի [Չէվգ Շամ]	12 «	«
Իքինճի բարակ՝	9 «	«

Մօտերս աւելի ազնիւ տեսակներ հրապարակ պիտի ելլեն: Անոնց գինը պիտի ծանուցանենք մեր յաճախորդներուն:

ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ

ՄԱՄԼԱԹԷ ԱՆՁՐԵՒԱՆՈՑՆԵՐ

ԵՒ

ԼԱՍՏԻԿ ԳԱԼՕՇՆԵՐ
L'AIGLE ՄԱՐԳԱՑՈՎ

HUTCHINSON
GALOCHES

ՀԻՆՏԻԷ ԵՂԲԱՐՑ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՊԸՍԹԸՆ ՔԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ԳԼԽԱՒՈՐ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐԸ

ԳԵՐ. ԹԷՐԶԵԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
ՎԱԽՃԱՆԱԾ Է

Ատանայի Հայ Կաթոլիկներու նախկին Առաջնորդ և Պոլսոյ աթոռին Պատրիարք Ամեն. Թէրզեան Սրբազան վախճանած է Հռովմի մէջ։ Հանգուցեալը վերջերս Պէյրութի Պատրիարքութենէն հրաժարելով Հռովմ քաշուած էր ուր կապրէր առանց միջամուխ ըլլալու ազգ. յարանուանութեան գործերուն։

Ատանայի ջարդի միջոցին ազգասիրութեամբ հռչակաւոր եղած Թէրզեան Պատրիարք նսեմացուց իր համբաւը Պոլսոյ մէջ երկպառակութեան պատճառ եղած ըլլալով։

Հանգուցեալը 1855ին ծնած էր Քէօթահիա, որով 76 տարեկան էր։

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ՄԸ
ՓԻՔՍԻ ՄԷՋ

«Նոր Լուր»ի Աթէնքի թղթակցէն։ Դեկտ. 13ին Փիքս գաղթակայանին մէջ կատարուեցաւ ճակատամարտ մը, խայտառակելով հայ անունը օտարներու աչքին։

Պատմենք դէպքն ու շարժառիթը։ Գ. Շահվէրտեան Հայաստան մեկնողներուն և առհասարակ կայանաբնակ ժողովուրդին փափաքին գոհացում տալու համար՝ որոշած ըլլալով այցելել գաղթակայանները և լուսաբանութիւններ տալ, կ՚այցելէ Գօքինիա։

Իսկ կէսօրէ վերջ պիտի այցելէ եղեր Փիքսի գաղթակայանը և վարժարանին մէջ պիտի խօսի եղեր Հայաստանի կացութեան շուրջ։ Պարոն Շահվէրտեան ոստիկանութիւնը տեղեակ կը պահէ իր կատարելիք այցելութեանց։ Բայց արգելք կ՚ունենայ եւ Փիքս չերթար։ Ժողովուրդը սակայն անտեղեակ ասկէ՝ կը խռնուի վարժարանին մէջն ու դուրսը սպասելով անոր գալուն։ Ժողովուրդին մէջ խնդիր կը ծագի եկեղեցիին վրայ պարզուած . . եռագոյն դրօշակին շուրջ։ Վէճը կը շարունակուի։ Քեր ու դէմ կը խօսին։ Մինչ այդ տղայ մը վեր կ՚ելլէ, եռագոյնը վար կ՚առնէ և հազիւ վար իջած կ՚ենթարկուի յարձակման՝ Դրօշակիրներուն կողմէ և գլուխը կը պատռի։ Ասոր վրայ բազմութիւնը կը յարձակի յարձակողներուն վրայ և մէկ քանի գլուխներ կը պատռին, ուրիշներ կը ծեծուին, իսկ էն՛ քաջերը կը փախչին ռազմադաշտէն։ Ոստիկանները կը միջամտեն և բարեբախտաբար խնդիրը մեծ համեմատութիւններ չ՚առներ։

ՆԵՐԳԱՂԹԻ ՀԱՄԱՐ

Երեւանէն առնուած հեռագրի մը համաձայն՝ արտասահմանէն հասնելիք գաղթականներուն բնակարանաւորման խնդիրները կարգադրուած են։ Առողջապահական գործավարին և մատակարարման գործավարութեան ներկայացուցիչները Պաթում մեկնած են, օգնելու համար ներգաղթողներուն, դեղերով և ուտելիքներով։

— Հելլէն Կարմիր Խաչը խոստացած է ամէն կերպով օժանդակել ներգաղթողներուն։ Մանաւանդ մանուկներուն բաշխուելիք խնամք պիտի տարուի և Հելլէն Կարմիր Խաչի կողմէ անոնց համար հագուստ պիտի տրուի։

15,000 ՈՍԿԻ ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ
ՊՕՂՈՍԻԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Պոլսահայ թերթերէն կ՚իմանանք որ Լոնտոնաբնակ Տիար Ներսէս Կիւլպէնկեան, ողբացեալ վաղամեռիկ զաւկին Պօղոսիկի մահուան տարեդարձին առթիւ, հետեւեալ նուիրատուութիւնները ըրած է. Գ. Բէյլէրեանի ձեռքով՝ Ազգ. Հիւանդանոցին՝ 500 ոսկի, Գատըգիւղի Սմանդալին միջոցաւ Ազգ. Խնամատարութեան՝ 500 ոսկի, Գալֆաեան Որբանոցին՝ 200 ոսկի, Գատըգիւղի Թաղ. Խորհուրդին՝ 200 և Գատըգիւղի Աղքատախնամին՝ 100 ոսկի։

— Ազգ. Առաջնորդարանի հրահանգով Արժ. Տ. Գրիգոր քհնյ. Խաչատուրեան, շաբթուս մէջ մի առ մի այցելեց քաղաքիս բոլոր հիւանդանոցները և Սրբազան Առաջնորդ Հօր ողջոյնները հաղորդելով բոլոր հիւանդներուն, որոց ապաքինում մաղթեց։ Տ. Գրիգոր քհնյ. մասնաւորապէս այցելեց Ալթունեան հիւանդանոց փոխադրուած այն հիւանդ ազգայնոց, որոնք կիրակի օր ծանրապէս վիրաւորուած էին Սէպիլի Առաքեց գաղթակայանի մէջ արկածով պայթած երկու ռումբերէն որոնց պատճառաւ մեռած էր նաև հայ 13 ամեայ պատանի մը։

— Լատինաց Ս. Ծննդեան առթիւ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԵՄ

Ուշ ժամուն հետեւեալ տեղեկութիւնները կրցանք քաղել վիրաւորուածներու և մեռածներու մասին:

Ֆրանսացի սպայ մը գանկէն վիրաւորուած է գնդակով՝ ցուցարարներու կողմէ և մեռած. հրշէջ խումբէն Եակոբ անունով տղայ մը ձեռքէն վիրաւորուած է։ Գնդակը անմիջապէս հանուած է։

Քարերով վզէն վիրաւորուած է նաև ոստիկանական ֆրանս. քննիչը։ Պապը Ճինէյնի կողմէն երեք ծանր վիրաւորներու պատգարակի մը վրայ գալը տեսանք, որոնք հիւանդատար ինքնաշարժ դրուելով հիւանդանոց փոխադրուեցան։

Կը լսենք որ երէկ ժամը 4էն վերջ, խուզարկութիւն կատարուած է Ճապրիներու տան մէջ։

Գիշերը բոլոր թաղերը պահպանուեցան ֆրնս. զինուորներու կողմէ։ Գիշերը հրացանաձգութիւններ եղան զանազան թաղերու մէջ, բայց արդիւնքը յայտնի չէ տակաւին։

ԴԱՄԱՍԻ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾՆԵՐՈՒ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դամասի ընտրութիւններու առթին պատահած դէպքերուն մէջ սպաննուած են 8 հոգի որոնց 3ը Սալհիէի գերեզմանատունը թաղուած են և մնացած 5 հոգիին յուղարկաւորութիւնը կատարուած է մեծ շուքով հազարաւոր բազմութեան ներկայութեամբ։

Նախապէս իշխանութեանց հաւանութեամբ կատարուած այս յուղարկաւորութիւնը կազմակերպուած էր քրիստոնեայ Թափօրներու յար և նման։ Հինգ դագաղներ փաթթուած էին վերջին սահմանադրի ընդունած դրօշակներով։ Թափօրին ճամբայ կը բանային երկու կարգի վրայ շարուած ուսանողներ որոնց մէջտեղ ուրիշ ուսանողներ 60է աւելի ծաղկեպսակներ կը կրէին։ Անոնց կը հետեւէին իմամներ, ապա դագաղները։ Թափօրը հետեւելով Պըզուրիէ, Միտհաթ փաշա և Մէյտանի պողոտաները 2,30 ժամուան մէջ հասաւ գերեզմանատունը։ Ճամբուն երկու կողմերը, տուները և պատշգամները ծովածաւալ բազմութեամբ մը լեցուն էին։

Գերեզմանատան մէջ, ի մէջ այլոց ազգայնական լիտերներէն Ֆախրի պէյ Պարուտի դամբանական մը խօսեցաւ ժողովուրդը հրաւիրելով հանդարտութեան և խորհուրդ տալով իրենց գործերով զբաղիլ։

Ձեռք առնուած միջոցներու շնորհիւ ոչ մէկ միջադէպ պատահեցաւ։

Պաշարման վիճակ հրատարակուած է և բոլոր պաշտօնատուները ֆրնս. զինուորներով պաշտպանուած են։

ՃՇԴՈՒՄ

Մեր անցած համարով գրած էինք որ Պ. Պ. Գ. Շահպազ, Կ. Ծէմիրճեան, Ա. Պէրպէրեան և Տ. Ծաքեան համայնավարական ամբաստանութեամբ արգելքի տակ առնուած են 24 ժամ։

Յիշեալ ազգայինները երբեք համայնավար չեն եղած և իրենց ձերբակալութեան մասին որոշ բան մըն ալ չէ՛ ըսուած իրենց։ Այնպէս կը կարծուի որ հրապարակը բռնող [illegible] հայանուն մարդոց անանուն զրպարտութեան զոհ գացած են։

Սրբազան Առաջնորդ Հայրը երէկ, Տ. Մկրտիչ քհնյ. Մուրատեանի հետ այցելեց բոլոր Կաթոլիկ Առաջնորդարանները, ինչպէս նաև տեղացի երեւելիները։ Մարոնիթներու Սրբազան Պատրիարքի վախճանման առթիւ, Տ. Արտաւազդ Եպիսկ. ցաւակցութիւն յայտնեց տեղւոյս Մարոնիթներու Տ. Ախրազ Սրբազանին։

— Լատինաց Ս. Ծննդեան առթիւ Սրբազան Առաջնորդ Հայրը խնդակցական հեռագիրներ ուղղեց Կաթոլիկէ Հայոց Տ. Աւետիս Արփիարեան Ս. Պատրիարքին, ինչպէս նաև Կաթոլիկ Ասորւոց Մոնս. Կաբրիէլ Թափփունի Պատրիարքին։

ԹԷԼԷՖՈՆԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Բարձր Գոմիսէրութիւնը գրութեամբ մը նախապէս կարծիքը հարցուցած էր Սուրիոյ կառավարութեան Թէլէֆոնի մասին, որով կը փափաքէր գիտնալ թէ՝ թէլէֆոնը որ զինուորական վարչութիւն ունի, աւելի օգտագործելու համար պէ՞տք էր կառավարութեան յանձնել թէ ընկերութեան մը փոխանցել: Այժմ յանձնախումբ մը նշանակուած է որ գալ շաբաթ պիտի հաւաքուի և պիտի գնահատէ այժմու արժէքը յառաջիկային փոխանցման պարագային, այս գնահատուած արժէքը զինուորական իշխանութեան վճարելու համար։

ԾԽԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Կառավարութիւնը պանտրոլի տուրքը բարձրացուցած ըլլալով օրինագիծ մը հաղորդեց, որմէ կը հասկցուի թէ՝

Ա. — 1 Յունուար 1932էն սկսեալ ծխախոտի գործարաններու արտադրութիւններուն պէտք է նոր օրէնքի համաձայն պանտրոլներ փակցուած ըլլան:

Բ. — Այն ծխավաճառները, որոնք ծախու ապրանք ունին պիտի կրնան ծախել հին պանտրոլներով մինչեւ 15 Յունուար իսկ 16ին պէտք է ներկայացնեն պատրաստ ծխախոտ և սիկարէթներուն տուփերը և նոր պանտրոլ փակցնել տալով լրացնեն տարբերութիւնը, հակառակ պարագային իբր փախստական ապրանք պատժի պիտի ենթարկուին։

ՄԱՐՈՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ՎԱԽՃԱՆԱԾ

Հինգշաբթի առաւօտ մարոնիներու պատրիարքը Իլիաս Պէթրըս էլ Հուէյք վախճանեցաւ 88 տարեկան ծերութեան մէջ։ Առաքինի, կարող ու համեստ անձնաւորութիւն մըն էր վախճանեալը։

Յուղարկաւորութիւնը Մարոնի լատին կաթոլիկներու եկեղեցիին մէջ պիտի կատարուի 27 Դեկտ. կիրակի օր։

Մեր ցաւակցութիւնները իր ազգականներուն և համայնքին։

ՏՕՆ ԻՍԼԱՄԱՑ

24 Դեկտ. 1931 հինգշաբթի իրիկուն Շապանի 15ը, այսինքն Պէրաթ Կէճէսի ըլլալով փակ էին բոլոր սինէմա, թատրոն, գինետուն և հանրային վայրերը։

Այս տօնին առթիւ մեր շնորհաւորութիւնները կը ներկայացնենք մեր իսլամ հայրենակիցներուն։

ՆԱԽԿԻՆ ԽՏԻՎԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Եգիպտոսի Նախորդ Խտիվ Ապպաս Հիլմի փաշա Հալէպէն մեկնելէ վերջ Պէյրութ հասած ուր ընդունուած է Բարձր Գոմիսէրին կողմէ և ցերեկուան ճաշը առած է Պալատին մէջ։

Սուրիոյ Գահուն շուրջ ֆրանսայի Արտաքին Նախարարութիւնը պաշտօնապէս կը հերքէ այն տարաձայնութիւնը թէ Բ. Գօմիսէրի և Արտաքին Նախարարին միջեւ խօսակցութիւններ կը կատարուին Սուրիոյ գահուն վրայ նստեցնելու Եգիպտական Նախորդ Խտիվը։

Մ. ԼԱՎԱՍԹՐ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Չորեքշաբթի օր ժամը 1ին մասնաւոր ինքնաշարժով Մ. Լավասթր Դամաս մեկնեցաւ, հոն Մ. Սօլօմիաքի հետ քաղաքական խնդիրներու շուրջ խորհրդակցելու համար։

ԷԼ—ԷՀԱԼԻԻ ԽՄԲԱԳԻՐԸ՝ ՀԻՒԱՆԴ

Մեր Պաշտօնակիցը՝ արաբ Էլ—Էհալի օրաթերթի տէր և տնօրէն՝ Շաքիր Նիւմէթ պէյ քանի մը օրէ ի վեր անկողնի կը ծառայէ։

Առողջութիւն կը մաղթենք մեր պաշտօնակցին։

ԿՍԿԾԱԼԻ ՄԱՀ ՄԸ

Անցած Երեքշաբթի ամսոյս 15-ի երեկոյեան, կարճ հիւանդութենէ մը վերջ, իր մահկանացուն կնքեց Օրդ. Մարի Ճէյէրճեան 21 տարեկան գարուն հասակին մէջ։ Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ հետեւեալ օրը, խուռն բազմութեան մը ներկայութեամբ։

Խմբագրութիւնս իր վշտակցութիւնը կը յայտնէ Ճէյէրճեան գերդաստանին։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԻՍԼԱՄ
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Երուսաղէմի մէջ գումարուած իսլամ համաժողովի հաւաքոյթներուն մէջ Եգիպտոսի պատուիրակը Իտալիոյ վերագրուած Ափր. Տրիպոլսոյ ջարդերուն մասին անարգական խօսքեր ըրած ըլլալուն պատճառաւ Անգլ. Բ. Գոմիսէրին հրամանաւ սոյն պատուիրակը Ապտիւլրահման էֆ. Ազզամ սահմանէն դուրս հանուեցաւ:

ԿԻՊՐՈՍԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԵՆԷ ՎԵՐՋ

Նիքոսիայէն կը հաղորդուի թէ յոյն ժողովուրդը ապստամբութեան մղող երկու երեսփոխաններ Պ. Պ, Բաֆօս եւ Պալաթաքուլոս չորսական տարի բանտարկութեան դատապարտուած են։

ԵՒՐՈՊԱՅԷՆ ԱՄԵՐԻԿԱ 10 ԺԱՄԷՆ

Պերլինէն կ՚իմանանք որ Գերման ընկերութիւն մը կը կազմուի նոր տեսակ սաւառնակներով ճամբորդութիւն կատարելու Եւրոպայէն Ամերիկա այս հեռաւորութիւնը պիտի կտրուի 10 ժամէն։

ԶՈՒԻՑԵՐԻՈՅ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Տօքթ. Մոթա չորրորդ անգամ ըլլալով նախագահ ընտրուեցաւ Զուիցերիոյ Դաշնակցային Հանրապետութեան։

ԿԱՆՏԻ ԿԸ ՀԵՐՔԷ

Մ. Կանտի, որ այժմ ծովու վրայ կը գտնուի Հնդկաստան վերադարձին առթիւ, պատասխանելով Լոնտոնէն եղած հարցումի մը հերքեց այն յայտարարութիւնները, որոնք իրեն վերագրուած են իբր թէ Հռոմի մէջ եղած տեսակցութեան մը ընթացքին՝ Ճիօռնալէ տ՚իթալիայի։

Կանտի կ՚ըսէ թէ ո՛չ մէկ տեսակցութիւն տուած է ինք Իտալիոյ մէջ՝ ոեւէ լրագրողին. թէ՝ Ճիօռնալի տ՚Իթալիայի յայտարարութիւնը ամբողջովին սուտ է: Ու կը յաւելու.— Ո՛չ մէկ գահավէժ ուղեգիծ պիտի որդեգրեմ: Բայց իշխանութեանց մօտ կանխաւ առաջարկներ պիտի ընեմ, եթէ սակայն ուղղակի գործունէութիւն մը անհրաժեշտ չդառնայ։

ՍԱՒԱՌՆԱԿԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐԷՆ

Կօշիկի հանրածանօթ գործարանատէր Մ. Պաթա, իր անձական սաւառնակին մէջ առնելով անգլիացի սպայ մը վեց նաւուղիղներով, ամսոյս 13ին ճամբայ ելաւ Իտալիոյ Բալըրմօ քաղաքին օդակայանէն Պէյրութ գալու համար։ Մինչեւ այսօր ատոնցմէ ոեւէ լուր ստացուած չըլլալով կը կարծուի թէ ճամբան արկածի մը հետեւանօք ծով ինկած եւ խեղդուած են։

ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸՆԷ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ
ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Շանկհայ — Կ՚սպասուի որ Չինաստանի նոր կառավարութիւնը աւելի զօրաւոր դերք մը պիտի բռնէ Ճափոնի հանդէպ, քան ինչ որ չէր ըրած անոր նախորդը: Լաւատեղեակ շրջանակներու մէջ լուր կայ թէ Մ. Սըն Ֆօ վարչապետ պիտի ըլլայ եւ արտաքին գործերու նախարարութիւնը պիտի յանձնուի Մ. Եօժէն Չէնի եւ կամ Ուաշինկթընի դեսպան Տօքթ. Վիլի։ Մարէշալ Շան Հիւ Լինկ թողած է հիւսիսային Չինաստանի բանակին հրամանատարութիւնը։ Նանքինի մէջ ամէն ինչ հանդարտ է։

Մուքտէն.— Կը կարծուի թէ ամսոյս 20ին չինական խորհուրդ մը պիտի գումարուի հոս։ Ան նպատակ պիտի ունենայ Մանչուրիոյ մէջ կեդրոնական անկախ վարչութիւն մը ստեղծել եւ Ճափոնի հետ խաղաղութեան բանակցութիւններու ձեռնարկել նախ քան Ազգաժողովին կողմէ ընտրուած քննիչ յանձնաժողովին ժամանումը։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ
ՖՐԱՆՍ. ԾԵՐԱԿՈՅՏԻՆ ՄԷՋ ԿԸ ՔՆՆՈՒԻ

Բարիզ.— Ծերակոյտին մէջ արտաքին գործերու և բանակի յանձնաժողովները շարունակեցին քննել եւրոպական պետութեանց զինուորական կացութիւնը՝ Ժընէվի Խորհրդաժողովի նախօրեակին;

Զօրավար Պուրժուա գլխաւորաբար պարզեց Ֆաշիսթ Միլիսին կազմակերպութիւնը և իտալական երիտասարդութեան նախառազմական պատրաստութիւնը։ Յետոյ ի վեր հանեց իտալական օդանաւորդութեան զօրացումը, վերլուծեց այդ ազգին բարոյական պատրաստութիւնը Ֆաշիստական հովանիին տակ։

Յետոյ զօրավար Պուրժուա պարզեց Հունգարիոյ սպառազինութիւնները զոր բաղդատեց Թրիանոնի դաշնագրի պայմաններուն և Ազգաժողովին մէջ եղած պաշտօնական յայտարարութիւններուն հետ։

Երկու յանձնաժողովները իրենց նախագահներուն պաշտօն յանձնեցին կառավարութեան հաղորդել զօրավար Պուրժուայի զեկոյցները:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ԱՐԳԵԼՔ

Պերլին.— Մինչեւ Յունվար 3 քաղաքական գումարումները արգիլուած են: Արգիլուած է նոյնպէս քաղ. կուսակցութեան նշաններ կրել, և հին զինուորական վերարկուներ հագնիլ:

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՄԷՋ ՏԱԳՆԱՊ

Ատանայէն քաղաքս ժամանած տեղւոյն կեանքին լաւատեղեակ անձնաւորութենէ մը, որուն անունը մեզի կը վերապահենք, կը քաղենք հետեւեալ լուրերը։

— Ատանայի մէջ կը տիրէ անօրինակ տնտեսական տագնապ մը: Ամենէն տարրական պէտքերու մատակարարման համար ստիպուած ենք Մերսին իջնել կամ Հալէպ գալ: Իբր թէ մաքսանենգութեան դէմ դրուած խիստ արգելքները կամ մաքսային նոր օրէնքները այնքան բծախնդրօրէն կը գործադրուին որ շատ չանցած՝ ներածումէ զրկուած պիտի ստիպուինք կամ լքել երկիրը, կամ վարժուիլ ճգնաւորական կենցաղի մը: